

Attrazzjoni storika oħra f'Għawdex

miss Marian Zammit

Ftit kienu dawk li qatt basru li taħt tliet tumbari li hemm fil-wesgħa wara l-Kavallier ta' San Ģwann fiċ-Ċittadella f'Għawdex kien hemm sit ghani fil-valur storiko-kulturali – il-fosos taċ-Ċittadella, mibnija fi żmien il-Kavallieri għall-ħażna tal-qamħ imma li mbagħad inbidlu mill-Ingliżi f'mezz ta' ħażna għall-ilma u li kienu qħadhom iż-żi.

IN NAZZJON iltaq ma Giovanni Zammit null għadha volontarja Wirt Għawdex li issa qed tie lu nseb dan is sit wara li kienet ressqet talha lill Korporazzjoni għas Servizzi ta' Ilma hekk kif din ma baqqiha fużżah liema talha kienet għiet-a ċċottata Dan il-għażiex dha fil-jittaww al-qalb kurihi deejog biex sab ruhu fit-tnej f-oex wal-Idha ikbar null oħra u li jeoffra ambjent għal-kollox differenti mis-sħana tħalliex tas-saf.

Id dehra ta x hin tidhol filhom hi impressionanti Jispikla l leon hamraui tal Mama li Halla warajh il volum qawwi ta ilmuixiet li għadda minn hom matul is sekki Giovannu Zammit spjekka li fil-waqiż li fi żmien il-Kavallieri l-fosos kienu t-ti eti li huma indipendenti minn u laban bil-qadri jittuuzzel u jittella null istess boldha fi żmien l-Inglizi kienet thafrift minn li għaqqu dithem ti tħletta li huma flimkien biex l-ilma seta jinġel minn weħda għall-oħra u għall-bqja tar-Rabat bil-qtanuna tal-gravità

Likbar fossa hi dik tan
nafs b fond ta 0.9 metri
bl iegtar wanda than dik

fin nafta tal-Grigal tagħha b-fond ta' 85 metri. L-ewwel darba li infetlu ghall-publiku kien fil-eksejja ta' Lejlet Lapsi Notte Gozitana li sarej f-Mejju li għadda bir-reazzjoni tal-publiku kif iddekkra Giovanni Zammit khan-waldha inkredibbi u dan jgħodd ukoll ghall-per sonnal tajjeb festhom il-President ta' Malta il-Prim Ministru Lawrence Gonzi u l-Ministru għal-Għawdex Giovanni Debono li daxha fis-sit.

Eftit sig Nat kompla jispi
jega Zammit dalli nijiet
ta Għawdex Maltin u tur
ist iati li lu ninkiejjha li l-
għaqda kienet ippanjal li se
tifta għal erba sightat
spidżiex iddahha in nies għal
sebe sightat stah u dan per
mezz tad-doppju ta' volun
tiera nulli kienet hasbet
originaljan. Il-publiku
ddahha fi gruppi zgħiex ta'
sitt persuni biex minnha ta'
Wirt Għawdex jaġi lu spjegu
detjal lu dwa' u instab taħbi
u użżeek il-wieċċa.

S issa Wirt Għawdex
għadha m' għamel l-ebda
intervent Mifel li naddfet il
foss mis sedimentazzjoni
ta' Nnara Nnuranija li kienet
ingabret matul is-sin L

għaqda se tkun qed tibbażza
 lid-mieha fuq studji li saru
 dan l-ekċi kif ukoll fuq
 parini li jidu jingħataw mill-
 experti ta' Ta'eqnista tar-
 Restaw mill-perit tal-
 Gvern u mill-Awtoritāt
 Maltija dwar il-Ambjent u l-
 Ippjanar (MEPA) L-għaqda
 trid tevalwa wkoll x-jista
 jkun l-impatt tal-arja fuq
 dawn il-fossejek dahn jip-
 fethu għal-żien ferm-iż-
 itwal
 Imdida nimnu pass pass u
 naraw li verament ma tigni
 komi Isara sal-ħalli
 Giovanni Zammit

Filwaqt li sostina li dan is sit storiku se jibqa propretà pubblika b Wirt Għawdex tkun biss qed minnajgħiha bi fejnha mal ġvern Giovanni Zammit spjega wkoll li tgħad lu fih fu membru bl-ħaliġa għad dejja b ikkien hiġi minniet qasam tar-restawri u l-konservazzjoni ta' wirt stonku u kulturali Għawdex festhom it-Torri ta' Mgarr ix-Xini tiegħi inawġurat dan l-allta il-kappella medieveli ta' Santa Cecilia - li hi l-unika kappella medieveli li fadal f-Għawdex kif ukoll xogħidha ta' restawri fuq l-allta dgħidha lat-talibbi mar-riżiż.

(Viebel reis si los li beroro fiè Cittadella)